

Těžba nerostných surovin má na území dnešní České republiky bohatou historii, doklady o těžbě jsou staré několik tisíciletí. S těžbou nerostných surovin byla v minulosti spojována prosperita a bohatství sídel, těžba od prvopočátku patřila k hlavním faktorům rozvoje území. Díky ní byla u nás ve středověku zakládána například takzvaná horní města. Nerostné bohatství se později stalo jedním z klíčových faktorů industrializace českých zemí. Velmi intenzivně se těžba nerostných surovin promítla i do procesu socialistické industrializace ve druhé polovině 20. století.

Na pozadí těchto momentů historie dobývání nerostných surovin na území ČR se rokem 1990 otevírá nová kapitola dějin českého hornictví. Je to éra, která se mimo jiné vyznačuje výraznou změnou prostorově-organizační struktury odvětví těžby, jakož i posilováním vlivu zahraničního kapitálu v tomto tradičním odvětví české ekonomiky. Na tyto a mnohé další souvislosti transformace těžby nerostných surovin v ČR poukazuje monografie autorky RNDr. Ireny Smolové, Ph.D., odborné asistentky z katedry geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, která se profesně zabývá fyzickou geografii, regionální geografii a regionálním rozvojem.

ISBN 978-80-244-2125-4

9 788024 421254

Obsah

Úvod.....	7
1 Metodika a zdroje dat.....	9
2 Těžba nerostných surovin v odborné literatuře	13
3 Surovinový potenciál České republiky	21
3.1 Ložiska energetických surovin.....	21
3.2 Ložiska rud	25
3.3 Ložiska nerudných surovin.....	29
3.4 Životnost zásob nerostných surovin.....	32
3.5 Surovinový potenciál na regionální úrovni	34
4 Historické aspekty těžby nerostných surovin na území ČR	35
4.1 Vývoj v období 1945–1989	39
5 Legislativa v oblasti těžby nerostných surovin v ČR.....	45
5.1 Státní a regionální surovinové politiky	50
6 Transformace těžebního průmyslu v ČR po roce 1989.....	55
6.1 Státní útlumový program.....	55
6.1.1 Útlum v uhelném hornictví	57
6.1.2 Útlum v rudném hornictví	60
6.2 Územně ekologické limity	64
6.3 Privatizační proces a vývoj zaměstnanosti v těžebním průmyslu po roce 1989	69
6.3.1 Největší zaměstnavatelé	78
7 Vývoj těžby nerostných surovin v ČR letech 1990–2006.....	83
7.1 Vývoj těžby energetických surovin	92
7.1.1 Vývoj těžby černého uhlí	92
7.1.2 Vývoj těžby hnědého uhlí a lignitu	100
7.1.3 Vývoj těžby ropy a zemního plynu.....	108
7.2 Vývoj těžby rudných surovin	111
7.2.1 Vývoj těžby uranové rudy.....	113
7.2.2 Vývoj těžby ostatních rud	118
7.3 Vývoj těžby ostatních nerudných surovin.....	119
7.3.1 Vývoj těžby kaolinu	120
7.3.2 Vývoj těžby karbonátových hornin	123
7.3.3 Vývoj těžby stavebních surovin	131
7.3.4 Vývoj těžby ostatních surovin	144

8	Současné postavení ČR v těžbě nerostných surovin ve světě.....	149
8.1	Aktivity ČR v těžbě nerostných surovin v zahraničí	152
9	Ekonomický význam těžby nerostných surovin pro regionální rozvoj.....	155
10	Závěr	163
	Summary	165
	Seznam obrázků	169
	Seznam tabulek	171
	Literatura	173